CAN YOU ANSWER THESE QUESTIONS?

- 1. Who was the Baal Shem Tov's mentor?
- 2. How many disciples did the Baal Shem Tov have? Name four of them.
- 3. Describe the attitude of Rav Yaakov Yosef of Polnoya to the other Torah scholars of his generation.
- 4. What difficulties did the Rabbonim face in their efforts to influence their generation?
- 5. Describe the revolutionary approach that the Baal Shem Toy took.

This and much more will be addressed in the tenth lecture of this series: "The Baal Shem Tov and the Hasidic Revolution".

To derive maximum benefit from this lecture, keep these questions in mind, as you listen to the tape and read through the outline. Go back to these questions once again at the end of the lecture and see how well you answer them.

PLEASE NOTE: This outline and source book was designed as a powerful tool to help you appreciate and understand the basis of Jewish History. Although the lectures can be listened to without the use of the outline, we advise you to read the outline to enhance your comprehension. Use it, as well, as a handy reference guide and for quick review.

THE EPIC OF THE ETERNAL PEOPLE Presented by Rabbi Shmuel Irons

Series IX Lecture #10

THE BAAL SHEM TOV AND THE HASIDIC REVOLUTION

I. Attempting to Influence the Community

A.
והנה יש בישראל ג' כתות בענין שמיעת תורה ומוסר מפי חכם הרואה מום והוא קבוע בעיר או עובר מעיר לעיר, כי יש הולכין לבה"כ בשעה שהחכם דורש תורה ומוס' מפני הבושה וכיוצא בו מאיזה טעם לפגם, אבל אין הלב שומע שיכנוס בלבו, זהו נקרא חרש שאינו שומע. ויש כת ב' שנכנס בלבו בעת שומעו מפי החכם וקיבל הדברים לשמוע בכל לבו, ואחר שיצא מפתח בה"כ אז לפתח חטאת רובץ, שבא היצה"ר בטענות הנ"ל ואמר דייך בשמיעה ולא לעשות עתה שאתה טרוד בעסקך וכיוצא בזה. ובאמת ז"א כמו שאמר המנוח החסיד מוהרי"ל פיסטנר, קחו עמכם דברים ושובו אל ד', דהיינו לשמוע ולעשות, מה שאין כן בשמוע ואינו עושה נקרא שוטה המאבד מה שנותנין לו, אחר ששמע בלב וקיבל תוכחת חיים לנתינה יחשב לו, ואח"כ באינו עושה מאבד מה שנותנין לו. ויש כת ג' שאינו נכנס כלל לבה"כ כשנודע לו שיש משמיע תורה ומוסר, [כמו בריחת שד מן ויהי נועם], וזה נקרא קטן לבה"כ כשנודע לו שיש משמיע תורה ומוסר, [כמו בריחת שד מן ויהי נועם], וזה נקרא קטן שאינו יכול לאחוז בידו של אביו ולעלות מירושלים להר הבית לדברי ב"ה (חגיגה ב.) דהלכתא כוותי' נגד ב"ש וא"כ פטור מלהתראות בעזרה: תולדות יעקב יוסף פרשת ראה אות א

Behold, when it comes to listening to words of Torah or *mussar* (discipline and self improvement) from a Torah scholar who has identified an area which requires rectification, whether he lives in the city or [is a visiting preacher] who travels from city to city, the Jewish community is divided into three groups. There are those who come to listen out of a sense of shame or other such reasons. Their hearts, however, are not receptive to the message. . . . There is a second group who are receptive at the time they listen to the Torah scholar and do accept the message whole heartedly. After they leave the doorway of the synagogue, however, [the verse,] "Sin crouches at the entrance" (Gen. 4:7) is fulfilled, as the yetzer hara (evil inclination) comes and argues, "It's enough that you came to listen, but you don't really have to implement [the preacher's suggestions. You simply don't have the time now, with all of the things you have to attend to." The truth is that [these arguments] are null and void, as the *chasid* (pious) R. Yehudah Leib Pistiner expounded on the verse (Hosea 14:3), "Take with you words and return to G-d." It means that one should listen and act. . . . There is yet a third group, those who don't walk in at all to the synagogue when he hears that there is someone who is teaching Torah and *mussar*. [They are akin to demons who flee at the recitation of Vihi Noam.] Sefer Toldos Yaakov Yosef, Parshas R'ei, section 1

2) ושמעתי בשם הרב המוכיח מפולנאי [ר' אריה ליב גלינר] . . . והוא שיש לתמוה על מנהגי העולם, כשבא חזן לשורר אזי רבו השומעין, וכשבא דרשן אזי נתמעטו השומעין. אך דיש בזה ב' טעמין שאינו רוצה לשמוע מוסר, ממה נפשך אם ישמע ויעשה, א"כ מוכרח להיות נכנע . . . ושפל למחול על עלבונו, ויהיה בז לכל אדם וכיוצא בו. ואם לא ישמע לו אזי יטול חלקו וחלק חבירו וכמו שביארתי (פ' קדושים סי' י), הוכח תוכיח עמיתך ולא תשא עליו חטא (ויקרא יט, יז) יעו"ש. מה שאין כן בשמיעת החזן אין הפסד. טעם ב', שהמוכיח בא לכאן ואין מכיר מעשיו, רק הוא חוקר מעשה כל א' ומוכיחו, ואלו הלכתי למקומו היה נגלה שצריך לקשט את עצמו תחלה ולא אחרים, לכך אין דבריו נשמעין. מה שאין כן החזן קולו נשמע ושפרה לי, ומדהוא נוח לרוח הבריות רוח המקום נוחה הימנו ג"כ: ס' תולדות יעקב יוסף פרשת כי תצא אות יג

I heard the following in the name of the Ray, the Rebuker of Polnoye, [R. Aryeh Leib Glinner]. Human behavior is truly amazing. When a *chazan* (cantor) comes to sing, the crowds throng to listen. When a darshan (preacher) comes to speak, there are relatively few listeners. There are, however, two reasons why they don't want to hear mussar. First of all they reason, "If I listen and act upon it, then I will be forced to submit myself . . . and become humble and forgive those who humiliate me and I'll become despised by everyone," or make similar such arguments. "On the other hand," they reason, "if I don't listen then, [the passage of the gemora in Chagiga 15b will apply to me,] 'The evil one will take the *tzaddik*'s portion in *Gehinom* and the *tzaddik* will take the evil one's portion in Gan Eden," as I explained [in Parshas Kedoshim 10] . . . Whereas when it comes to a chazan, there is nothing to lose. Second of all, when a preacher who gives rebuke comes here, no one knows what he really does, only that he examines the actions of others and reprimands them. [They reason] that, if they would go to his place, they would [surely] find him to be full of faults. How then does he come to correct others without correcting himself first? That is why he is not listened to. Whereas in the case of the chazan, he reasons, "I enjoy listening to his pleasant voice. Since he pleases people, G-d must be pleased with him as well." Sefer Toldos Yaakov Yosef, Parshas Ki Seitzei, section 13

הרוצה לפטור מן תואר חביר"ו, שעינינו רואות כי השפלות של החכמים הוא בעיני אנשי הרוצה לפטור מן תואר חביר"ו, שעינינו רואות כי השפלות של החכמים הוא בעיני אנשי המוני עם לאין תכלית, לכך אל יפטור אלא מתוך דבר הלכה, שיאמר עסק שבח הלכה שאיו להקדוש ברוך הוא בעולמו אלא ד' אמות של הלכה (ברכות ח.), וכל השאר הם טפלים אליו רק לשמשו, וכמ"ש בן זומא ברוך שברא כל אלו לשמשני (ברכות נח.), הרי שאין זה חבירו וכמו שביאר דבר זה הרמב"ם בהקדמה לסדר זרעים יעו"ש. וז"ש אל יפטור אדם, כי זה שנקרא אדם שהם החכמים, אי אפשר לפטור מחברת אנשי המוניים, כי אם מתוך דבר ושבח מעלת הלכה וק"ל: ס' תולדות יעקב יוסף פרשת יתרו אות ו

[One (*adam*) who takes leave of his friend should only do so through words of *halacha*. (Berachos 31a). We can understand this in the following manner:] He who wants to rid himself of the title "friend or colleague" (to the masses of the ignorant), for we, [unfortunately,] bear witness to the absolute low esteem in which Torah scholars are held in eyes of the masses, should only do so through words of *halacha*. This means that one should speak praises of the study of *halacha*, for instance, "The Holy One, blessed be He,

only occupies, in this world, the four cubits [in which a person studies] *halacha*." (Berachos 8a) All of the other people on earth are secondary to him and are only here to serve him. As *Ben Azai* said, "Blessed is He who created all of these people to serve me." (Berachos 58a) Behold, then, [the ignoramus] is not his "friend or colleague", as the Rambam explained in his preface to his commentary to *Seder Zaraim*. This is the meaning of the usage of the term " *adam*". Those who are worthy of the title *adam* are Torah scholars. It is impossible to free oneself of being considered part of the ignorant masses without speaking about and praising the eminence of the study of *halacha*. **Sefer Toldos Yaakov Yosef, Parshas Yisro, section 6**

C.

והוא הדין דכל דור ודור הרב ושאר ת"ח שרוצה להעמיד הדת על תילה, ולהורות לעם הדרך אשר ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון, על ידי אור התורה להאיר להם ולילך לפניהם, ואלו גסי הרוח שעולין בנפיח', מבזין התלמידי חכמים על שרוצין לילך לפניהם להאיר להם, וכמ"ש בש"ס דשבת (קיט ע"ב), לא חרבה ירושלים אלא שהיו מבזין ת"ח, שנאמר ויהיו מלעיבים במלאכי א-להים וכו'. ושם נסמך לא חרבה ירושלים אלא שלא הוכיחו זה לזה. ס' תולדות יעקב יוסף פרשת בא אות ח'

In every single generation, whenever the Rav or other Torah scholars [in the community] had the desire to guide the people onto the correct path and direct them to take the proper action through the light of Torah to enlighten them and walk before them, there were always arrogant individuals who would denigrate the Torah scholars and oppose their desire to walk before them and enlighten them, as it is stated in the tractate Shabbos, 119b, "Jerusalem was destroyed because they denigrated Torah scholars . . ."

Immediately right after that statement, the Talmud continues, "Jerusalem was destroyed because they did not rebuke one another."

Sefer Toldos Yaakov Yosef, Parshas Bo, section 8

D.

יש ג' מדריגות חלוקים המבזין זה את זה, והם ג' מיני גלות. כי יש גלות א' ישראל בין

האומות ... ועוד גלות ב' הקשה מגלות א' הנ"ל, והוא שמבזין עמי הארץ את הת"ח, שהוא

יותר קשה מגלות א'. ... גלות ג' הקשה מכולם הוא הת"ח יראי חטא, שסובלין גלות מן

ת"ח שדין יהודאין. כאשר שמעתי ע"ד הלצה, כי אלו ההורגין את זכריה היו ת"ח ודפח"ח.

כי מה שמבוזין הת"ח בעיני עמי הארצים, הוא ע"י הת"ח שמבזין זה את זה, וע"י שמבזין

עמי הארץ הת"ח לכך מבוזין בעיני האומות, כנודע וכ"כ מפורש בס"ח: תולדות יעקב יוסף

פרשת ואתחנן אות ז

There are three categories of those who denigrate others and they represent the types of galus (exile). One form of galus is that of the Jews amongst the nations. . . . The second form, which is worse than the first, is when the ignorant denigrate talmidei chachamim (Torah scholars). . . . The third form, which is the worst, is when G-d fearing talmidei chachamim are exiled due to the efforts of talmidei chachamim who are actually shaidim Yehudain (Jewish demons). . . . For the reason that talmidei chachamim are debased in the eyes of the ignorant is because talmidei chachamim denigrate one other. And because this is so, the Jewish people as a whole are debased in the eyes of the nations . . . Sefer Toldos Yaakov Yosef, Parshas V'eschanan, section 7

E.

וז"ש כי תצא למלחמה, יחידי נגד ב' סוגי אויבים א' המוני עם, ב' <u>הלומדים</u> שהם אויבים יותר מהמוני עם, ולכך אמר ונתנו ד' א-להיך בידך שהם הלומדים חכמים להרע שיפלו בידך, וממילא ושבית שביו שהם אנשי המוני עם, ונק' כנעני שבתוכו שהם נכנעין אל הלומדים לפנות על ידם לימין או שמאל. כמו ששמעתי בשם מוהר"ג החרשים שמעו (ישעיה מב, יח) שהם הלומדים, ועי"ז והעורים הביטו לראות שהם המוני עם וכו'. וגם מאני דרבנן דבלו מחופא דידהו וכו' (ברכות ו .): תולדות יעקב יוסף פרשת כי תצא אות א'

This is the meaning of the phrase, "When you go out to war" (Deut. 21:10), which is stated in the singular form, meaning one person against two enemies: One enemy, the [ignorant] masses, and the other enemy, the *lomdim* (analytical Torah scholars), who are even worse than the masses. For this reason, it is stated, "And Hashem, your G-d, will enable you to defeat them" for they are *lomdim*, wise in the ways of evil, who will fall into your hands. As a result, "You will capture their captivity," (ibid.) which refers to the masses. They are called [in Midrashic parlance] *K'nani shebisocho* (Canaanites amongst them), for they are *nichna* (subject) to the *lomdim* and are moved by them in every direction. Just as I heard from R. Avraham Gershon of Kitov . . . Sefer Toldos Yaakov Yosef, Parshas Ki Seitzei, section 1

ד. ודאי תקנה לומר דברי מוסר [על השולחן] המכניעים לבם של נותני דופי הנ"ל, כדי שינטו אל קצה האחר. מה שאין כן אמירת פשט להראות חריפתו, יותר נכנס אל גובה לב זה האומר, ואיך יוכל להכניע לב השומעים מאחר שהוא עצמו מתגאה בזה יותר מגבה לב האוכלים ושותים, וע"כ צ"ל כאמור. וזה נקרא דברי תורה, לשון ידבר עמים תחתינו (תהלים מז:ד), שהוא להכניע לבם ע"י ד"ת. ועוד כי אמירת פשט בפני הלומדים, ומה יעשו כל שולחנות שמלאו קיא צואה, המלעיגים על החכמים ונותנין דופי בשלימים שנדונין בצואה רותחת (עירובין כא ע"ב), ולכך גם עכשיו נקרא שולחנם קיא צואה. מה שאין כן דברי מוסר יכולים לשמוע כולם, ויש תקנה להכניע לבם: אם דנחזי אנן דלא נהגי כזה, רק להשמיע פשט וחריפתו, נראה דהסיבה לזה דמצינו בש"ס האי צורבא מרבנן דמרחמין ליה בני מתא, לא משום דמעלי טפי, אלא משום דלא מוכח להן במילי דשמיא וכו' (כתובות קה ע"ב). ס' תולדות יעקב יוסף פרשת חקת אות י"ד

It is certainly beneficial to say words of *mussar* on the table which subdue the hearts of those who make disparaging remarks, in order that they turn in the other direction. When one says a *p'shat* [an analytical Torah discourse] in order to show off his sharp thinking skills, it reinforces the haughty heart of the speaker. How, then, can he subdue the hearts of his listeners when he himself becomes more haughty than the haughty hearts of those who are eating and drinking? Therefore, only words of *mussar* should be said. This is [rightly] called *divrei Torah*. The word *divrei* in this case means [not only speaking] but leading or subduing, as in the verse (Psalms 47:4), " *Yadber* (He will subdue) nations under us." [Through *mussar*,] the words of Torah will subdue their hearts. In addition, by limiting yourself to saying a *p'shat* in front of *lomdim*, how will you address the needs of those tables that are filled with [proverbial] vomit and excrement, those who mock Torah scholars and make disparaging remarks against perfect *tzaddikim*, who will be punished

with boiling excrement (Eiruvin 21b). That is why their table is even now considered to be filled with vomit and excrement. Whereas everyone has the ability to understand words of *mussar* and with them there is some hope that their hearts will be subdued. If we find people who don't have this practice and they only deliver a *p'shat* and show off their acuity, it would seem that the reason is similar to what the Talmud states (Kesubos 105b): The reason a Torah scholar is beloved in his city is not because he is a better person but rather because he doesn't rebuke them in regards to spiritual matters.

Sefer Toldos Yaakov Yosef, Parshas Chukas, section 14

2) באור ירושלמי דתענית (ב:ז) לביש שמואל חלוקן של ישראל ואמר חטאתי וכו'. וביאר ש"ס דר"ה (דף כט.) כל שאינו מחויב בדבר אינו מוציא את הרבים ידי חובתן. ועל פי משל שר אחד שפשט לבושו ולבש לבושי פחותי ערך, כדי להוציא בן המלך מארץ שביו שהיה בין פחותי ערך וכו': והנה כשרוצה לומר דברי מוסר להשיב רבים מעון, צריך שיאמר איזה פשט חריף תחלה. גם שיש חשש גאוה שיבא לו התפארות, והוא שלא לשמה, מכל

מקום עושה כן כדי שיהיה דבריו נשמעין בדברי מוסר שהוא לשמה, שרי שמתוך שלא לשמה בא לשמה. ובזה הוא שלא לשמה עם לשמה בפעם אחד. ס' תולדות יעקב יוסף פרשת

אמור אות י"ד

This is the explanation of the following passage taken from the Talmud Yerushalmi, Taanis 2:7: Shmuel clothed himself in the clothing of Israel and said, "I have sinned . . . " (See Samuel I 7:6) The Talmud in Rosh Hashana 29a states: Anyone who is not michuyav (held accountable) in the performance of an act cannot relieve someone else of their accountability. It can be understood with a parable. There was once a certain nobleman who took off his clothing and donned the clothing of someone of a low station. He did this in order to release the king's son who was in captivity amongst such lowly people etc. Behold, when a person desires to articulate words of *mussar* in order to bring back others from sin, he [may often] have to first say a penetrating p'shat, even though there is the likelihood that he will become prideful, which is sh'lo lishma (using Torah not for its own sake but rather for one's own advantage), still in all, he is allowed to do this in order that his words of *mussar* will be heard, which is *lishma* (Torah for its own sake). This is allowed based upon the principle, " mitoch sh'lo lishma ba lishma " (the study of Torah not for its own sake will lead to study for its own sake). In this case it is sh'lo lishma together with lishma simultaneously. Sefer Toldos Yaakov Yosef, Parshas Emor, section 14

II. The Unity of the Jewish People

A.
כל ישראל הם שאר בשר אלו עם אלו מפני שהנשמות כלולות יחד יש בזה חלק זה ובזה חלק כל ישראל הם שאר בשר אלו עם אלו מפני שהנשמות כלולות יחד יש בזה חלק זה ובזה חלק ההוא זה . . . וכשחוטא הא' פוגם את עצמו ופוגם חלק אשר לחברו בו נמצא מצד החלק ההוא חברו ערב עליו . . . ולכך ראוי לאדם להיותו חפץ בטובתו של חבירו ועינו טובה על טובת חבירו וכבודו יהיה חביב עליו כשלו שהרי זה הוא ממש . . . וירע לו ממנו כאלו הוא ממש היה שרוי באותו צער או באותו טובה. ר' משה קורדובירו, ס' תומר דבורה

After all, every Jew is considered to be like a blood relative, for all of the souls are united together, and each has a portion in the other. . . . When one person sins, he creates a defect in himself as well as in the portion which his friend shares with him. The result is

that his friend is a guarantor for his behavior because of the shared portion. . . . It is therefore appropriate for a person to desire the well being of his fellow man and to have a positive attitude regarding his success. His friend's honor should be as dear to him as his own, for in a certain sense, he is him. . . . He should empathize with him when he is sunk in misery and should rejoice for his good fortune. **R. Moshe Cordovero, Sefer Tomer Devorah**

B.
כל דוד ודור יש ראשי אלפי ישראל שנשמותיהם הם בחי' ראש ומוח לגבי נשמות ההמון וע"ה וכן נפשות לגבי נפשות כי כל נפש כלולה מנפש רוח ונשמה מכל מקום שרש כל הנפש רוח ונשמה כולם מראש כל המדריגות עד סוף כל דרגין המלובש בגוף עמי הארץ וקל שבקלים נמשך ממוח העליון שהיא חכמה עילאה כביכול. . . . כי יניקת וחיו' נפש רוח ונשמה של הצדיקים והחכמים ראשי בני ישראל ונשמה של עמי הארץ הוא מנפש רוח ונשמה של הצדיקים והחכמים ראשי בני ישראל שבדורם: ובזה יובן מאמר רז"ל על פסוק ולדבקה בו שכל הדבק בת"ח מעלה עליו הכתוב כאלו נדבק בשכינה ממש כי ע"י דביקה בתלמידי חכמים קשורות נפש רוח ונשמה של עמי הארץ ומיוחדות במהותן הראשון ושרשם שבחכמה עילאה. ס' תניא פרק ב'

In every generation, there are leaders in Israel whose neshamos (higher soul) can be considered the head and brain in relationship to the *neshamos* of the masses and ignorant. Similarly, there are such relationships between *nefashos* (the lowest level of the soul, the life force) and *nefashos*, for every *nefesh* consists of the three levels of *nefesh*, ruach, *neshamah*. Nevertheless, the root of every nefesh, ruach, neshamah, from the highest levels to the lowest level, which is embodied within the ignorant and the least reverent, derives, as it were, from the Supernal Mind which is Chochma Ila'ah (the Supernal Wisdom).... for the nurture and life of the nefesh, ruach, neshamah of the ignorant are drawn from the nefesh, ruach, neshamah of the tzaddikim and Torah scholars, the heads of Israel in their generation. With this, we can understand the statement of our Sages, of blessed memory, (Kesubos 111b) on the verse, "And you shall cling to Him": "He who clings to a Torah scholar is deemed by the Torah as if he clung to the very Shechina." For through their attachment to Torah scholars, the nefesh, ruach, neshamah of the ignorant are bound up and united with their original essence and their root in the Supernal Wisdom. Sefer Tanya, R. Shneur Zalman of Liadi

1) דנודע שיש רמ"ח איברים ושס"ה גידים גשמיים לאדם, וכן יש לנשמה רמ"ח איברים ושס"ה גידים רוחניים, והיינו בפרט. וכן הוא בכלל, כי כל ישראל הם פרצוף א' המוני עם הם רמ"ח איברים ושס"ה גידים גשמיים, והצדיקים שבדור הם רמ"ח ושס"ה רוחניים המחיים ומשפיעים לגשמיים. וכל צדיק שהוא אבר א' מאיברי הנשמה, הוא מחיה ומשפיע אבר א' הגשמי שהוא אדם א' בפרט מהמוני עם: ולכך י"ל ג"כ כל המבזה ת"ח אין רפואה למכתו (שבת קיט ע"ב), שמא הוא איברי הנשמה שלו. וכשאינו מדבק א"ע אל החיות שלו, אין רפואה. ומכ"ש כשנעדר הצדיק ונסתלק שראוי לכל א' להתאונן שמא הוא חלק חיות נשמתו שנסתלק, וישוב בתשובה כדי שיזכה אל חיות מחדש ואז הוי כפרה וק"ל: ס' תולדות יעקב יוסף פרשת שמיני אות ב'

It is well known that the physical body contains two hundred and forty eight limbs and three hundred and sixty five sinews. Similarly, the soul also has [the equivalent of] two hundred and forty eight limbs and three hundred and sixty five sinews. Just as these limbs and sinews exist for the individual, so, too, do they exist for the *klal* (on a general basis), for all of Israel is one body. The masses are the two hundred and forty eight limbs and three hundred and sixty five sinews and the tzaddikim of the generation are the two hundred and forty eight and three hundred and sixty five spiritual forces that give life and influence the physical body. Every tzaddik who is a single limb of the spiritual body gives life to and impacts on a corresponding physical limb which is actually an individual person of the masses. Therefore, with this, one can understand the statement of the Talmud (Shabbos 119b), "There is no cure for the wounds of one who denigrates a Torah scholar." For perhaps [the denigrator] is the physical limb which is nurtured by the spiritual limb of the scholar whom he denigrated and, as a result of not connecting himself to his life source, there is no cure [for the inevitable loss of his life]. Most certainly this is the case when a tzaddik departs from this world. One should be in mourning, for perhaps this departed *tzaddik* was actually his personal spiritual life force. He should therefore repent in order to merit a new life force and then [the death of the tzaddik] will serve as an atonement. Sefer Toldos Yaakov Yosef, Parshas Shmini, section 2

והנה דם החיות שבלב הוא לא נעדר אף בלילה, והם הצדיקים שבהם הדבקים בד' תמיד שהוא חיות האדם הצדיק הנקרא לב, ושאר איברים שהם המוני עם ההולכין כל ימיהם ושנותם באישון לילה, ונעדרו מן החיות שלהם שנתקבץ בלב לבדו והם בסוד תרדמה ושינה, גורמין גם לצדיקים מעט שינה שנתמעט חיות הצדיקים קיסטא דחיותא. וכמ"ש (עיין לעיל, פרשת בראשית) על פסוק כי גמר חסיד (תהלים יב, ב) לפי שפסו אמונים מבני אדם, בש"ס (סוטה מח ע"ב) ראוי היה שמואל שתשרה עליו שכינה אלא שאין דורו ראוי לכך (עיין פרשת בראשית שם). לכך צריך שופר לומר עורו ישינים מתרדמתכם, להתפשט חיות מן האדם הצדיק הנקרא לב אל שאר איברים, כי הצדיק הוא צנור להמשיך שפע החיים מן חיי החיים אל שאר איברים שהם בני דורו ע"ד בשביל חנינא בני (ברכות יז ע"ב): וכדי לעורר לבות בני אדם מהשינה, נ"ל להמשיל משל ששמעתי ממורי, שפעם אחד נזדמן מלחמה כבידה, והיה בדור ההוא גבור עריץ מאוד, והי׳ העם מובטחין בגבורת הגבור ולא עזרו חיל לעמוד בקשרי המלחמה גם הם אתו עמו, והגבור היה לו כמה מיני כלי זיין ובתוך הזמן שהסדיר כלי זיינו לפניו שיהיו מוכנים, והשונא שכנגדו התחכם בתחבולת רשע, וגנב מהגבור כלי זיינו אחד לאחד, עד שלא היה לו במה להלחם ודפח״ח: ונתתי לבי להתבונן בדרכי המשל להבין דברי חכמים וחדותם, וכעת לפי קורת הזמן אשר קרה מקרה לעובדי ד' אשר אלו הלוקין בד' הדבקים, אמרתי שלזה נתכוין ג"כ, כי הגבור הוא ראש הדור צדיק יסוד עולם היודע בקשרי המלחמה לעמוד נגד הצורר אותנו תמיד, וכלי זיינו הם תלמידיו הלומדים טכסיסי מלחמה ושימשו אותו, או שאר צדיקים שבדור הנטפלים עמו, שע"י קישור ואיסור תפלתם יחד לזרוק חצים ובליסטראות אל חויא כנודע, מה שאין כן השונא בתחבולת גנב כלי זיינו, שאחד המיוחד שבעדר הצדיקים חטפו מהעולם, הוא מוהר"ר ליב פוסטנר זלה"ה שהיה מגין בעד כמה אלפים מישראל, ושאר צדיקים וגאונים נדים ונעים מדוך לדוך שאין להם לעמוד בקשרי מלחמה, ושאר אנשי המלחמה הנשארים לקחם בשבי ממדינתם שהיה להם מקום מיוחד אל מדינה אחרת, וכל כוונתו לעשות פירוד בין הדבקים שלא יעשו קשר וחיבור להלחם בו, ועתה אין לנו על מי להשען כי אנחנו אלה פה היום כולנו נצא במלחמה זו לעורר משינת התרדמה לעורר לבבינו הטהור עד פור התפוררה על העדר

הצדיקים וגלות השכינה, ולשתף בצער המדולדלים והמטורפים, ולזעוק מרה צרה כמבכירה, וקול תשובתנו יעלה עם קול השופר לעורר אדם העליון משינתו, ולהמשיך חסד ורחמים מעיני פקיחא דלא נים תדיר: תולדות יעקב יוסף פרשת קדושים אות ה'

Behold, the blood in the heart that provides life never ceases, even at night. These are the tzaddikim (the righteous) who constantly cling unto Hashem, which is the life source for the tzaddik who is referred to as "the heart". The other limbs, which are the masses, who go through their entire lives like in a stupor in the darkness of night and who lack life, which rests in the heart. They are the embodiment of the sod (the mystical secret) of slumber and sleep. As a consequence, they cause some level of sleepiness to the tzaddikim, whose life force becomes diminished . . . as I commented on the verse (Psalms 12:2), "Help Hashem, for the *chasid* (pious) has ceased, for the faithful amongst mankind have fallen." [There is a symbiotic relationship between the tzaddik and the masses. Because the masses of mankind have lost their faith, this causes the cessation of the chasid, the pious, and visa versa, i.e. with the cessation of the chasid the masses of mankind lose their faith.] As it is stated in the gemora Sota 48b, "Shmuel Hakatan was worthy that the Shechina should dwell upon him, but his generation was not worthy." This is like the parable I heard from my master, [the Baal Shem Tov]. Once there was a fierce battle and one of the sides had a powerful warrior in whom the people placed their faith. . . . This warrior had many weapons which he placed before him in a special order. The enemy plotted against him and with stealth, gradually stole every single one of those weapons until he had nothing with which to defend himself. The words of the wise (Besht) are full of grace. I expended effort to understand the words of the wise and their riddles, i. e. the point of the parable. Now, seeing all that has befallen those who serve and cling to Hashem, I believe that this is what was meant. For the warrior is a metaphor to the leader of the generation, the tzaddik, the foundation of the world, who knows well the art of war to stand up against our constant foe. His armaments are his disciples, who study the strategy and tactics of war and have served him, or other tzaddikim in the generation who are subordinate to him. Through their prayers, they fling arrows and missiles at the "serpent", as is well known. Whereas the enemy, through his stealth, steals the armaments. I am referring to the very special one within the flock of tzaddikim, R. Leib Pistiner, of blessed memory, who protected many thousands in Israel and also the other tzaddikim and Geonim (eminent Torah scholars) are now wandering from place to place and cannot stand in battle. The other men of war were taken as captives from their native country and were forced to go to another country. His whole intention is to separate that which was united in order that they not come together and fight as one. . . . Sefer Toldos Yaakov Yosef, Parshas Kedoshim, section 5

3) כי הצדיק וראש הדור נקרא פני המנורה, וכל בני דורו הם נרות המנורה, שכל א' כלול מרמ"ח איברים ונפש ורוח, הרי נ"ר. והראש הוא הנשמה של כללות דורו, המחייה אותן ע"י אחדותו, כמו שזכרתי מזה כמה פעמים: תולדות יעקב יוסף פרשת נשא אות י"ז

For the *tzaddik* and leader of the generation is called, "the face of the *menorah*". All of the other members of the generation are the lamps of the menorah, for everyone is made up of two hundred and forty eight limbs and a *nefesh* and *ruach*. All together it adds up to two hundred and fifty the numerical equivalent of *ner* or lamp. The head is the soul of the entirety of his generation who brings life to them through his unifying force, as I have mentioned many times before. **Sefer Toldos Yaakov Yosef, Parshas Noso, section 17**

C.

יש בזה ב' בחי', א' שפגם המחשבה של חסידי ישראל, גורם להמוני עם פגם במעשה וכו'. ב', שפגם המעשה של המוני עם גורם טומאה במחשבה של כשרי וחסידי ישראל, וכמו שזכרנו לעיל הושיעה ד' כי גמר חסיד כי פסו אמונים מבני אדם וכו'. וכמו שכתבתי במקום אחר (עיין פרשת אחרי, פרשת תצא). ס' תולדות יעקב יוסף פרשת חקת אות י"ג

There are two aspects. First of all, a defect in the *machshovos* (thoughts) of the *chassidim* of Israel ultimately will cause a defect amongst the masses in the realm of *ma'aseh* (action). Second of all, a defect in the actions of the masses will cause impure thoughts with the upright and *chassidim* of Israel. . . . Sefer Toldos Yaakov Yosef, Parshas Chukas, section 13

III. D'vaikus - Clinging to G-d

A.

1) ויתכן שתכלול הדביקה לומר שתהיה זוכר השם ואהבתו תמיד לא תפרד מחשבתך ממנו בלכתך בדרך ובשכבך ובקומך, עד שיהיו דבריו עם בני אדם בפיו ובלשונו, ולבו איננו עמהם, אבל הוא לפני ד'. ויתכן באנשי המעלה הזאת שתהיה נפשם גם בחייהם צרורה בצרור החיים, כי הם בעצמם מעון לשכינה, כאשר רמז בעל ספר הכוזרי. פירוש הרמב"ן לדברים יא:כב

It is quite likely that included in the Mitzva of "Clinging to Hashem" is the directive that you should constantly remember Hashem and His love. Whatever you are doing and wherever you go, as you walk on the road, when you lie down and when you wake up, you shall never stop thinking about Him. It should reach such an extent that even as you are outwardly talking to people, your mind is really not focused on them, but on Hashem, whose presence you feel. It is quite likely, that for people who reached such a level, their souls, even while they are still alive, are bound up in the bond of Life, for they themselves have become the dwelling place of the Divine Presence, as is alluded to by [Rav Yehudah HaLevi,] the author of the Cuzari. Ramban's Commentary to Deut. 11:22

(2) ויחשוב ויאמין באמונה שלימה שהשכינה אצלו ושומרת אותו והוא מסתכל על הבורא ית' והבורא ית' מסתכל בו והבורא ית' יכול לעשות כל מה שהוא רוצה אם הוא רוצה מחריב כל העולמות ברגע א' ובורא אותם ברגע א' ובו ית' מושרשים כל הטובות והדינים שיש בעולם שבכל דבר יש שפעו וחיותו ואין אני בוטח ומתירא אלא רק ממנו יתברך: צוואת הריב"ש קכ"א

He should think and believe with perfect faith that the *Shechina* is with him and is guarding him and that he is viewing the Creator and the Creator is viewing him and that the Creator can accomplish all that He wants. If He wants, he could instantly destroy all of the world or He could create them in an instant. He, may He be blessed, is the source of all good as well as the judgments that exist in the world, for in everything is His influence and life force. [He should say to himself,] "I don't trust or fear anything except Hashem." **Tzavo'os HaRiyash (R. Yisrael Baal Shem) 121**

3) ויתבודד תמיד במחשבתו עם השכינה שלא יחשוב רק באהבתו אותה תמיד שהיא תדבק בו ויאמר תמיד במחשבתו מתי אזכה שישכון עמי אור השכינה: צוואת הריב"ש ח

He should constantly seclude himself and meditate with the Shechina and not think of anything save his unceasing love for the Shechina that it should cling unto him. He should continually say in his mind, "When will I merit that the light of the Shechina will dwell with me. **Tzavo'os HaRivash (R. Yisrael Baal Shem) 8**

והעוזבים כל עניני העולם הזה ואינם משגיחים עליו כאילו אינם בעלי גוף, וכל (1 והעוזבים כל עניני העולם הזה ואינם משגיחים עליו כאילו אינם בעלי לעד בגופם מחשבתם וכוונתם בבוראם בלבד כענין באליהו, בהדבק נפשם בשם הנכבד, יחיו לעד בגופם ובנפשם כנראה בכתוב באליהו, וכידוע ממנו בקבלה, וכמו שבא במדרשים בחנוך ובבני העולם הבא העומדים בתחיית המתים: פירוש הרמב"ן לויקרא יח:ד

Those who forsake all of the matters of this world and pay no attention to it, as if they were no longer physical beings, and all of their thoughts and intentions are only for their Creator, similar to Eliyahu, because their souls cleave to the glorious Name, they will live forever with their bodies and souls, as is evident in the Scriptural description of Eliyahu, as is known through tradition, and similar to the Midrashim that speak of Chanoch and those of the next world, who will be resurrected. **Ramban's commentary to Lev. 18:4**

התפשטות והתפרדות מן הגוף הגשמי ולדבוק דביקות אמיתי במושכל, וכמ"ש הרמב"ן פירוש הש"ס עתיד הקדוש ברוך הוא לעשות מחול לצדיקים בגן עדן, וכל אחד מראה באצבעו זה א-להינו קוינו לו (תענית לא.). ור"ל שישיגו למעלת מרע"ה בהתפשטות הנפש מהגוף וכו' יעו"ש בהרמב"ם בפ"ח מה' תשובה: וז"ש והגבלת את העם וגו', ר"ל שיעשה גבול לכל אחד לפי השגת דעתו ויכלתו, וז"ש השמרו לכם עלות בהר וכו', שהיא מעלות ר"ע הנ"ל, מה שאין כן בן זומא הציץ ונפגע, כי ריבוי השמן לנר גורם הכיבוי, באופן שאין שנים שוין במדריגה אחד, רק כל אחד יש לו בחינה ומדריגה בפני עצמו, ולכך צריך לפרט ולומר בפרטית לכל אחד לא תגע בו יד וכו': כלל ג' במה שנאמר לא תגע בו יד וכו'. כלל ג' במה שנאמר לא תגע בו יד וכו'. ע"ד ששמעתי ממורי פירוש הש"ס הרבה עשו כרשב"י ולא עלתה בידם (ברכות לה ע"ב), ר"ל שעשו כרשב"י לא מצד בחירתן רק שרוצה לעשות כמו שעשו אחרים, ובזה נשאר קרח מכאן ומכאן, כי מדריגתו אבד ומדריגת אחרים לא השיג והגיע. וז"ש לא תגע בו יד (שמות יט, יג), והוא ע"ד עד מקום שידו מגעת (פסחים ח ע"ב), אבל יותר ממדריגתו בזה לא תגע בו יד כחך וגם את מדריגתך תאבד, וז"ש כי סקל יסקל או ירה יירה מן ב' בחי' האמור: ס' תולדות יעקב יוסף פרשת מצורע אות א'

Regarding the separation of the spirit from the physical body to truly cleave to the [Divine] Intelligence, as stated by the Ramban, the Talmud (Taanis 31a) explains, "In the future, the Holy One, blessed be He, will make a circle for the *tzaddikim* in *Gan Eden* and each one of them will point with his finger [and say,] "This is the G-d for whom we longed": It means to say that they will reach the level of Moshe Rabbainu as their spirit separates itself from the body etc. Look at the Rambam in the eighth chapter of Hilchos Teshuva. Regarding that which is stated (Exodus 19:12), "Make boundaries for the people," it means that each one should make a boundary for himself according to the grasp of his mind and his ability. This is what is meant by the verse (ibid.), "Watch

yourself from going up on the mountain etc." It is referring to the level achieved by R. Akiva, whereas Ben Zoma gazed and was badly affected, for an abundance of oil causes the lamp to be extinguished. No two people are on the same level. Each one has a special aspect and level of his own. Therefore, it was necessary to tell each one individually (Ex. 19:13), "Don't touch it with your hand." The third principle is regarding the verse, "Don't touch it with your hand." This is similar to what I heard from my Master, [the Baal Shem Tov], regarding the explanation of the passage of the Talmud (Berachos 35b), "Many tried to act like R. Shimon bar Yochai and were not successful." This means that they acted like R. Shimon b. Yochai, not out of their own free will, but rather they wanted to imitate what others did. If so, one is left neither here nor there, for he lost his own level and he didn't achieve the level of the others. This is what is meant by, "Don't touch it with your hand." It is similar to the phrase, "Until his hand can reach." (Pesachim 8a) He shouldn't touch with his hand or power a level greater than his own, for he will lose even his own level, as it is stated, "For he will be stoned or thrown from the heights," referring to both aspects. **Sefer Toldos Yaakov Yosef, Parshas Metzora, section 1**

C.

1) ואני שמעתי בשם מורי כי לשמה הוא לשם התיבה והאות עצמה לדבקה בשרשה וכו'. הקדמה לס' תולדות יעקב יוסף אות ג'

I have heard in the name of my Master (Baal Shem Tov) that the meaning of the term, "*lishma*" (for its own sake) is that one should have in mind the sake of the word and letter itself to cling to its root etc. **Preface to Sefer Toldos Yaakov Yosef, section 3**

1) והנה כמו שיש כ"ב אותיות בדבור תורה ותפלה, כך יש בכל עניני החומר והגשמי שבעולם ג"כ כ"ב אותיות שבהם נברא העולם וכל אשר בו, וכמ"ש בש"ס דברכות (נה.) יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנברא בהם שמים וארץ וכו'. רק שהאותיות מלובש בחומר עניני העולם בכמה כסויין ולבושין וקליפות, ובתוך האותיות שורה רוחניות הקדוש ברוך הוא, הרי שכבודו ית' מלא כל הארץ וכל אשר בה, לית אתר פנוי מניה כמבואר בתיקונים, רק שהוא בהסתרה. וכאשר אנשי הדעת יודעין מזה ההסתרה אינו אצלם הסתרה ושינוי. ס' תולדות יעקב יוסף פרשת בראשית אות א'

Behold, just as there are twenty two letters which serve as the component parts of the words of Torah and prayer, so too, in all areas of the physical world, there are twenty two letters through which the world and all its contents were created, as it is stated in Berachos 55a, "Betzalel knew how to combine the letters through which Heaven and earth were created etc." The letters, however, are clothed in the material substance of this world with many coverings, clothings, and shells (*kelipos*). But within the letters is the spirit of the Holy One, blessed be He. Behold, then, that G-d's glory fills the world and all that is within it. There is no place that is empty of Him, as it is explained in the Tikunim (Tikun 70 122b), but it is hidden. When people of knowledge become aware of this hidden presence, they realize that there actually is no [true] concealment or change. **Sefer Toldos Yaakov Yosef, Parshas Beraishis, section 1**

D.

1) ונראה דמבואר כי תכלית בריאת אדם בחומר וצורה כדי לזכך חומרו ושיהיה נעשה מן חומר צורה, וז"ש אשר יעשה אותם האדם וחי בהם (ויקרא יח, ה), כמ"ש הרמב"ן שיש בזה כמה מדריגות ובחינות מדריגות חנוך ואליהו שהיו מזככים כ"כ חומרם שנעשו מלאכים חיים וקיימים וכו' יעו"ש. והנה יש בחינת שאחר עלותו למעלה חוזר ויורד כדי להעלות המדריגות התחתונים, בסוד רחצתי את רגלי איככה אטנפם (שה"ש ה, ג), וכאשר כתבתי מזה במקום אחר (בפ' חיי שרה סימן א), וזה סוד רצוא ושוב, ונקרא קטנות וגדלות וק"ש ובכלי ירידה צריך אזהרה איך לחזור ולעלות שלא ישאר ח"ו וכמו ששמעתי ממורי שיש כמה שנשארו וכו'. ס' תולדות יעקב יוסף פרשת וירא אות א'

It appears to be clear that the purpose of creating man in the form of *chomer* (a physical body) and *tzurah* (a spirit) is in order to refine his *chomer* and convert it into *tzura*. This is the meaning of the verse (Lev. 18:5), "[These are the *mitzvohs*] which a man should perform and through them he shall live." As the Ramban states, there are various levels and aspects of this phenomenon. For instance, Chanoch and Eliyahu who refined their physicality to such an extent that they became angels, who live and endure [for ever] etc. Behold there is an aspect of this [refinement] that after he rises high above, he then descends in order elevate the lower levels. This is the *sod* (secret) of the verse (Song of Songs 5:3), "I washed my feet, how can I make them dirty?", as I have written in another place. (Parshas Chayai Sarah 1). This is the *sod* (secret) of (Ezekiel 1:14) [And the *Chayos*] ran and returned. This phenomenon is called, "smallness and greatness" and "*Krias Shma*". At the time he is descending, he should take care to see to it that he rises again and not, G-d forbid, remain in a reduced state, as I heard from my Master that there were many who remained etc. **Sefer Toldos Yaakov Yosef, Parshas Vayera, section 1**

2) ושמעתי ממורי שפירש כך: שהחיות רצוא ושוב (יחזקאל א:יד) כי לכל דבר וחשק ומתלהב לחזור לשרשו לידבק שם, לכך הנשמה מתלהב תמיד לדבק למעלה על ידי חשק בתורה ובעבודת ד' ואם מתלהב תמיד היה מתבטל ממציאות. ר' יעקב יוסף ס' צפנת פענח ד' כ"ה ע"ג

I heard my Master explain the verse (Ezekiel 1:14), "[And the *Chayos*] ran and returned" in the following manner: Everything has the burning desire to return to its root and to cling to it. That is why the soul has a burning desire to cling to the higher world above through the enthusiasm that it has through studying Torah and serving Hashem. If he would constantly be on fire, however, his whole being would be negated. **Sefer Tzaphnas Paneach 25:3**

(3) והחכם אשר עיניו בראשו, קודם שירד מצרימה, והוא ירידה ממדריגתו שהיה בה תחלה, צריך לקשר את עצמו תחלה בדביקות הש"י. שגם אם ירד מטה לטעם הנ"ל, או להעלות גם מדריגות התחתונים אשר ירד להם כדי להעלותן הנצוצין, או להעלות בני אדם ובני איש שהם במדריגה תחתונה. כאשר זכרתי (לעיל, ועוד) במשל השר היורד להעלות בן מלך שנעשה הדיוט וכו', אם יקשר את עצמו תחלה בדביקה וחשיקה וחפיצה בו יתברך, אז לא תפרד בין הדביקות גם אם ירד לשם, שיזכה לחזור ולעלות. וכמו שהיורד לבור קושר את עצמו תחלה בחבל, כדי שיאחוז בו לעלות מהבור. ס' תולדות יעקב יוסף פרשת נשא אות עצמו תחלה בחבל, כדי שיאחוז בו לעלות מהבור.

The wise man who has [functioning] eyes in his head, will connect himself and cling to Hashem before he descends [figuratively to Egypt] i.e. from the spiritual heights that he had previously attained. Even though he is descending below for the reason stated above (i.e. the impossibility of always staying on the same level) or in order to elevate the lower levels in which he had previously sunk in order to elevate the "sparks" or to raise other people who are on a low level, as I have previously mentioned in the parable of the nobleman who was able to release the king's son from captivity by posing as a commoner etc., if he first connects himself and clings to Him with longing and desire, then he will not separate himself from his attachment, even though he is descending, and he will merit to rise and return back. This is akin to someone who lowers himself down to a pit who first ties himself to a rope in order for him to hold on to it and climb back up.

Sefer

Toldos Yaakov Yosef, Parshas Noso, section 17

באומר דברי מוסר ותוכחה לבני עירו, יראה לקשר את עצמו תחלה בו יתברך, ואחר כך יראה לדבק ולקשר את עצמו עמהם מצד האחדות והתכללות, כי שורש אחד להם לראשי הדור עם בני דורו, וכשעושה כך אז ד' א-להיו עמו ויעל עמהם לדבק אותם בו יתברך. וזה שאמר דאוחז בידם להעלותם, ואם כן עושה פעולה מיד באמירתו תוכחה ומוסר לעם בני ישראל ודפח"ח. וכן שמעתי זה הדרך ממורי בענין התפלה להעלותם גם כן: ואומר אני הגם שזה דרך טובה מאוד, ונראה לי שזה פירוש ראיתי בני עליה והם מועטים (סוכה מה ע"ב), ר"ל שיהיה יכולת בידם להעלות א"ע עם בני דורו ולדבקם על ידי תפלה או מוסר בו יתברך, הם מועטים. ס' תולדות יעקב יוסף פרשת משפטים אות ו

Before one says words of *mussar* and rebuke to the members of his city, he should see to it that he first attaches himself to Hashem, then afterwards he should see to it to attach himself to them as a unified whole, for there is a single [spiritual] source for the leader of the generation with the members of the generation. If he does so, then Hashem will be with him and he will bring them up and connect them with Hashem. . . . I also heard from my Master that this is also the way to elevate them through prayer. . . . It seems to me that this is the interpretation of the Talmudic passage (Sukkah 45b), "I have seen elevated people but they are few." In other words, there are few people who have the ability to raise themselves up together with their generation through prayer or words of *mussar*. **Sefer Toldos Yaakov Yosef, Parshas Mishpatim, section 6**

(5) שמעתי בשם מורי זלה"ה טעם שניתן רק מ"ט שערי בינה למשה ולא שער החמשים, (ר"ה כא ע"ב), ותירץ כי שער החמשים הוא חוזר ומתחיל נ' שערים למעלה מזה, וכן למעלה למעלה עד אין סוף כי שנת חמשים דיובל עולה לכאן ולכאן וכו' (ר"ה ט.), ודפח"ח. והוא ע"ד שכתוב בספר יצירה (פ"א מ"ה), נעוץ סופן בתחלתן ותחילתן בסופן וכו'. והענין דכתבתי (פרשת שמות, פרשת קדושים) ביאור פסוק והיית רק למעלה (דברים כח, יג), ל"ל רק, ונ"ל כי גלגל חוזר בעולם, וכשהוא למעלה אז הוצרך לירד למטה כפי סדר הגלגל, וז"ש והיית רק למעלה ולא למעלה ממש, ואז אין צריך לירד וק"ל: וז"ש נעוץ סופן בתחילתן, כי כשהוא בסוף דהיינו למטה אז אין חשש שירד למטה יותר כי אין לו מקום לירד יותר, רק מוכרח לעלות כפי סדר הגלגל, א"כ א"ש נעוץ סופן בתחילתן והבן. א"כ יש לאדם להתחזק ולעמוד על עמדו בעבודת ד', גם כשרואה שהוא בתכלית הירידה, מ"מ כשיתן לב כי נעוץ ולעמוד על עמדו בעבודת ד', גם כשרואה שהוא בתכלית הירידה, מ"מ כשיתן לב כי נעוץ

סופן בתחילתן, א"כ לעולם לא ימוט. ובזה יובן מול סוף, הכוונה לחזק לב עובדי השי"ת גם שרואה עצמו שהוא בסוף המדריגות, מ"מ הלא נעוץ סופן בתחילתן א"כ הוא מול סוף, כי הראש הוא נגד ומול סוף והבן: תולדות יעקב יוסף פרשת דברים אות ב'

E.
כמו שהיה בדרך כללות אומה ישראלית, כך יש בפרטות אדם א'. וכמו ששמעתי (עיין פרשת כמו שהיה בדרך כללות אומה ישראלית, כך יש בפרטות אדם סט, יט), כי קודם שיתפלל על וישלח, ועוד) פירוש הפסוק קרבה אל נפשי גאלה (תהלים סט, יט), כי קודם שיתפלל על גאולה כללית, צריך להתפלל על גאולה פרטיות לנפשו, ודפח"ח: ס' תולדות יעקב יוסף פרשת שמיני אות א'

Just as there exists in the general sense a nation of Israel, so too, there exists an individual person [of Israel]. Just as I heard [from the Baal Shem Tov] the explanation of the verse (Psalms 69:19), "Draw close to my soul and redeem it": Before one prays for the general redemption, one should pray for the redemption of his own soul [from the yetzer hara (the evil inclination)]. The words of the wise are full of grace. **Sefer Toldos Yaakov Yosef, Parshas Shmeeni, section 1**

IV. The Innovative Hassidic Approach to Joy and Prayer

A. והנה החוש וראות אשר ראינו לעשות מעשה התפלה בשמחה גדולה, בקול גדול, וידים המשמיעים קול שמחה, ובזה ניטל גם הידים מעשו וניתן ליעקב, וז"ש הקול קול יעקב והידים, ר"ל גם הידים וגו' והבן. הקדמה לס' תולדות יעקב יוסף

Behold, the senses and the sight [testify to that] which we have seen i.e. converting prayer into a great joyous experience with a loud voice and [clapping] hands that convey the sound of joy. With this, the hands have been taken from Esau and given [back] to Jacob, as is hinted in the Scripture, "The sound is that of Jacob and the hands"

Preface to Sefer Toldos Yaakov Yosef, section 7

שוב במחשבתו קודם התפלה שהוא מוכן למות באותה התפלה מחמת הכוונה ויש יחשוב במחשבתו קודם התפלה שהוא מוכן למות בב' או בג' תיבות שאומר לפניו ית' מכוונים כ"כ עד שע"פ הטבע היה יכול למות בב' או בג' תיבות שבדעתו אפילו למות וכשיחשוב כך יאמר בלבו למה לי איזה פניה וגאוה באותה תפלה כיון שבדעתו אפילו למות אחר ב' וג' תיבות ובאמת שהוא חסד גדול שהשי"ת נותן לו כח ומשלים התפלה והוא חי: צוואת הריב"ש נז

He should say to himself before he begins his prayers that, because of the intense concentration in which he is about to pray, he is prepared to die while praying; and there [truly] are those who concentrate to such an extent that they should have died after only saying two or three words before Him. When a person thinks in these terms, he should say to himself, "What incidental personal benefit, like respect from others, can I hope to derive from prayer?" since, in his mind, he is ready to die after only two or three words. The truth is that it is a great act of kindness on G-d's part that he gives the person the strength to finish his prayers and remain alive. **Tzavo'os HaRivash (R. Yisrael Baal Shem) 57**

2) הנשמה אמרה להרב שמה שזכה שנתגלו אליו הדברים העליונים <u>לא מפני שלימד</u> הרבה מש"ס ופוסקים הרבה רק משום תפלה שהיה מתפלל תמיד בכוונה גדולה ומשם זכה למעלה העליונה: צוואת הריב"ש מא

The soul said to the Rav (Baal Shem Tov) that the reason he merited that these lofty ideas were revealed to him was not because he had learned much of Talmud and the *Poskim* (halachic authorities) but rather because of his prayer which he constantly did with great concentration. From that, did he merit to reach such great heights. **Tzavo'os HaRivash** (R. Yisrael Baal Shem) 41

C.

1) הבכיה הוא רע מאוד שהאדם צריך לעבוד בשמחה רק אם הבכיה היא מחמת שמחהאז טובה היא מאד: צוואת ריב"ש מה

Because a person needs to serve Hashem with joy, crying is a very bad thing. The only exception is if the crying is out of joy, then it is very beneficial. **Ibid. 45**

ואל ירבה בדיקדוקים יתירים בכל דבר שעושה שזה כוונת היצר לעשות לאדם מורא שמא אינו יוצא בדבר זה כדי להביא אותו לעצבות ועצבות היא מניעה גדולה לעבודת הבורא יתברך, ואפילו נכשל בעבירה לא ירבה בעצבות שיבוטל העבודה רק שיעצב על העבירה ויחזור לשמוח בהבורא ית' כיון שהוא מתחרט בחרטה גמורה ובדעתו שלא ישוב לכסלתו בשום פעם, ואפילו כשיודע בודאי שאינו יוצא בדבר אחד מחמת מניעות הרבה לא יהיה עצב, ויחשב שהבורא ית' בוחן לבות וכליות, שהוא יודע שרצונו לעשות מן המובחר רק שאינו יכול, ויחזק עצמו לשמוח בהבורא ית'. ... צוואת ריב"ש מו

One should not act with excessive exactness in all that he does, for this is actually the plan of the *yetzer hara* in order to fill a person with anxiety, lest he didn't fulfill his obligation, which will ultimately bring the person to *atzvus* (sadness or depression) which is a tremendous obstacle to serving Hashem. Even if he stumbled and sinned, he should not become excessively distraught, for it will cause him to cease from his Divine service. He should rather be saddened by the sin and go back to rejoice with the Creator, since he has complete regret and has made a firm commitment never to repeat that foolish act again. Even when he knows that he has definitely not fulfilled a certain thing, due to the many things that are preventing him, he shouldn't become saddened. He should realize that the Creator examines the hearts and kidneys and knows that he really wants to do that which is best, but it is simply beyond his ability. With that, he should fortify himself to [continue to] rejoice with the Creator. **Ibid. 46**

D. כשהוא רואה שעבודתו גדולה מחבירו לא יתגאה כדאיתא ואל יאמר אני גדול מחבירי: ועוד כשהוא רואה שעבודתו גדולה מחבירו לא יתגאה כדאיתא ושאר דברים לא יענה להם אפילו כלל גדול כשיחרפוהו בני אדם על עבודתו בתפלה או שאר דברים לא יענה להם אפילו בדברים טובים כדי שלא יבוא לידי מחלוקת ולידי גבהות משכחת הבורא ית' וארז"ל שתיקתו של אדם מביאתו לידי ענוה. צוואת ריב"ש מח—מט

V. The Baal Shem Tov and the Spirit World

Α.

אחי' השלוני, שקבל ממשה רבינו ע"ה, והיה מיוצאי מצרים ואח"כ מבית דינו של דוד המלך ע"ה, והיה רבו של אלי' הנביא, ורבו של מורי. ס' תולדות יעקב יוסף פרשת בלק אות ג'

B.

- 1) עוד שמעתי בשם מורי, כשהלך בנסיעה הידועה הראה לו רבו במקום זה הי' מרומז הנסיעה שהי' נוסעין ישראל במדבר במסע זו, וכל נסיעות האדם מרומז בתורה וכו', וכן כשנשברה לו הספינה והיה בעצבות גדול, ובא רבו ותמה עליו והראה לו באיזה עולמות הוא עכשיו והיו שמות אהי' וצרופי אהי' וכו', ואז התחזק בלבו למתקן בשרשן כידוע לו וכו' ודפח"ח: ס' תולדות יעקב יוסף פרשת זאת הברכה אות י'
- כאשר העיד מורי על עצמו שהי' בארץ אחרת זמן מה בבחי' זו שנסתלק ממנו הנ"ל והיה מדבק עצמו אל האותיות וכו' ואמר כאשר מתפלל מתוך הכתב ומדבק עצמו אל האותיות אזי מעלה בחי' עשיה . . . וכך ציוה לאיש פרטי שיעשה כך עד שחזר למדרגתו העליונה וכו' ודפח"ח. . . . והבטיחו שיחזור למדריגתו העליונה גם עלה שיהיה לו עליה כפולה כמו ששמעתי ממורי על עצמו אחר ירידתו הנ"ל הי' לו עליה כפולה ר' יעקב יוסף, ס' כתונת פסים פר' בלק ד' מ"ג עמוד ג'
- כי מורי עשה עליות נשמה וראה איך מיכאל אפוטרפסא רבא דישראל, המליץ עבור ישראל שכל חוב שלהם הוא הכל זכות כי כל שעושין פסלנות ושאר דברי חוב, הכל כדי שיוכל לעשות שידוך עם ת"ח או לעשות צדקה וכיוצא בזה, הכל מוכרחים וכו'. ס' תולדות יעקב יוסף פרשת דברים אות ג
- שראה [מורי] מרחוק ושמע הכרוזין כאשר נתברר את אמיתו ר' יעקב יוסף ס' צפנת פענח ד' י"ד ע"ד
- 5) דשמעתי ממורי שהראו לו כשהוליכו אותו תחת עץ הדעת טוב ורע היו עמו אנשים הרבה מישראל, ואח"כ שהעבירו אותו תחת עץ החיים היו מועטין, ואח"כ שהכניסו אותו בגן עדן הפנימי נתמעט עוד, עד שנשתארו מעט מזעיר. ר' יעקב יוסף, ס' בן פורת ד' יג.

C.

1) או יאמר על פי מה שאמר הרב הקדוש המפורסם מוהר"ר ליפא מחמעלניק ועל דרך דאיתא באגרת הקודש של אא"ז זללה"ה הנדפס בספר הקדוש של הרב מפולנאי ע"ה ששאל למשיח אימתי אתי מר והשיב כשיתגלה תורתך ויפוצו מעינותיך חוצה עיין שם, וזה יש לומר שמרומז בפסוק ובני ישראל יוצאים מן הגלות בריש גלי, ברי"ש ראשי תיבות ר'בי ישראל ב'על ש'ם גלי היינו כשיתגלה תורתו ויפוצו מעינותיו אז יפקון מן גלותא והבן: ס' דגל מחנה פר' בשלח מהר' משה חיים אפרים מסאדילקאוו נכד הריב"ש

בר"ה שנת תק"ז עשיתי השבעת עליית הנשמה, כידוע לך, וראיתי דברים נפלאים במראה מה שלא ראיתי עד הנה מיום עמדי על דעתי, ואשר ראיתי ולמדתי בהעלותי לשם בלתי אפשרי לספר ולדבר אפילו פה אל פה . . . וראיתי במראה כי הס"ם עלה לקטרג בשמחה גדולה אשר לא היה כמוה, ופעל פעולותיו גזירות שמד על כמה נפשות שיהרגו במיתות משונות. ואחזתני פלצות ומסרתי ממש נפשי, ובקשתי ממורי ורבי שלי (אחיה השילוני) שילך עמי, כי סכנה גדולה לילך ולעלות לעולמות העליונים, כי מיום היותי על עמדי לא עליתי בעליות גדולות כמוהן. ועליתי מדרגה אחר מדרגה עד שנכנסתי להיכל משיח, ששם לומד משיח תורה עם כל התנאים והצדיקים וגם עם שבעה רועים (דוד באמצע, אדם שת ומתושלח מימינו, אברהם יעקב ומשה בשמאלו, סוכה נב:) ושם ראיתי שמחה גדולה עד מאד, ואיני יודע לשמחה זו מה הוא עושה, והייתי סובר שהשמחה זו ח"ו על פטירתי מהעולם הזה. והודיעו לי אחר כך שאיני נפטר עדיין, כי הנאה להם למעלה כשאני מייחד יחודים למטה על ידי תורתם הקדושה. אבל מהות השמחה איני יודע עד היום הזה. ושאלתי את פי משיח: אימתי אתי מר? והשיב לי: בזאת תדע, בעת שיתפרסם למודך ויתגלה בעולם ויפוצו מעינותיך חוצה מה שלמדתי אותך והשגת, ויוכלו גם המה לעשות יחודים ועליות כמוך, ואז יכלו כל הקליפות ויהיה עת רצון וישועה. ותמהתי על זה והיה לי צער גדול באריכות הזמן כל כך, מתי זה אפשר להיות. אך ממה שלמדתי בהיותי שם שלשה דברים סגולות ושלשה שמות הקדושים והם בנקל ללמוד ולפרש, ומתקררה דעתי, וחשבתי אשר על ידי זה יוכלו גם כן אנשי גילי לבוא למדרגה ובחינה כמותי, דהיינו בהיותם יכולים לעלות נשמות וילמדו וישיגו כמו אני. ולא נתנה רשות כל ימי חיי לגלות זאת. ובקשתי עבורך ללמד אותך ולא הורשיתי כלל. ומושבע ועומד אני על זה.

אך זאת אני מודיעך והשם יהיה בעזרך: לנכח ד' דרכך ואל יליזו, ובפרט בארץ הקדושה. עת תפלתך ולמודך וכל דיבור ודיבור ומוצא שפתיך תכוון ליחד שם, כי בכל אות ואות יש עולמות ונשמות ואלקות, ועולים ומתקשרים ומתייחדים זה עם זה, ואחר כך מתקשרים ומתייחדים האותיות ונעשים תיבה ומתייחדים יחוד אמתי בא-להות ותחלול נשמתך עמהם בכל בחינה ובחינה מהנ"ל, ומתייחדים כל העולמות כאחד ועולים ונעשים שמחה ותענוג גדול לאין שיעור, בהבינך בשמחת חתן וכלה בקטנות וגשמיות, וכל שכן במעלות העליונה כזאת, ... מכתב מהבעש"ט לגיסו ר' אברהם גרשון מקוטוב שנדפס בסוף ס' בן פורת יוסף לה"ר יעקב יוסף

On Rosh Hashana of 5507 (1746), through the use of [Kabbalistic] oaths, my soul went up [to Heaven, in a manner] of which you are well aware. I saw there awesome things; things that I had never beheld from the time that I became spiritually adept. It is impossible to relate to you, even face to face, what I saw and learned while I was up there. . . . I saw in a vision that Samael went up to accuse [the Jews] with unprecedented exultation and he enacted his enactments, a decree of destruction on many souls that they die violent deaths. I was seized with trembling and I risked my life and asked of my Master (Achiah HaShiloni) that he should go with me, for there is great danger to go and ascend to the higher worlds, for from the time that I became spiritually adept I had never risen to such lofty heights. I rose one level after another until I entered the palace of Moshiach. There Moshiach studies Torah together with all of the tanaim and tzaddikim and also with the seven shepherds i.e. David in the middle, Adam, Seth, Methusaleh at his right, Avraham, Jacob, and Moshe on his left. (Sukkah 52b) I saw there tremendous joy but I couldn't understand the reason. I thought that perhaps the joy was due to the fact

that I had [already] departed from this world. (See Berachos 18b) However, they informed me afterwards that I had not departed as yet, for they have pleasure above through the *yechudim* (uniting of the spiritual forces) which I practice below using their holy teachings of Torah. I don't understand to this day, however, the basis for their joy.

I asked Moshiach, "When is the Master coming?" He replied, "You should know this: At the time when your teachings became well known and revealed in the world and your well springs overflow, that which I taught you and you grasped, and they too will be able to perform yechudim and their souls will arise similar to your's, then all of the kelipos will disappear and it will be a time of grace and salvation. I was wondering about this and I had tremendous anguish about the great extent of time that it will take, if ever. However, amongst the things that I learned while I was there were three segulos (formulas that can supernaturally effect changes) and three holy names which are easy to learn and to express. I felt relieved and I thought, that through these means, men of my station can come to such [high] levels as I, that their souls will rise and they too will learn and grasp as I do. I was not given permission, however, throughout my lifetime to reveal this. I especially asked on your behalf to teach you but I was not at all granted permission. An oath was imposed upon me. . . . Letter from the Baal Shem Tov to his brother-in-law, R. Avraham Gershon of Kutov, which was published by R. Yaakov Yosef as an addendum to his work, Ben Poras Yosef

VI. Collected Sayings

א. שמעתי בשם מורי זלה"ה ביאור משנה איזהו חכם הלומד מכל אדם (אבות ד, א), ע"פ משל שמעתי בשם מורי זלה"ה ביאור משנה איזהו חסרון זולתו יודע שיש בו שמץ מנהו וכו' המסתכל במראה יודע חסרונו וכו', כך ברואה חסרון זולתו יודע שיש בו שמץ מנהו וכו' ודפח"ח. . . . ואחר כך מצאתי בכתבי במקום אחר (דברים ששמעתי ממורי סי' כה) ענין זה בשם המנוח מהר"ן זלה"ה בקיצור נמרץ יעו"ש: ס' תולדות יעקב יוסף פרשת פקודי אות ג'

B. והמפנה לבו לבטלה. דשמעתי שהקשה מורי על מה שאמרו חז"ל בכל יום מכריז בת קול אוי לבריות מעלבון של תורה (אבות ו, ב), והקשה אם הכרוז נשמע למה לא ימצא אדם שומע, ואם אי אפשר לשמוע אם כן הכרוז למה. וביאר ז"ל כי למעלה הוא עולם המחשבות ואין אומר ואין דברים, והכרוז הוא מחשבות והרהורי לב לטוב, ולכך אין רשע שאין לו הרהורים טובים בכל יום מכח הכרוז הנ"ל, ובבוא הרהורים טובים מפנה ומעבירן מלבו ומפנה לבו לבטלה, ובוודאי מתחייב בנפשו שניתן לו אוצר טוב והוא בורח מהמלך. כמו ששמעתי משל בשם מורי, למלך שהיה ממנה על אוצר ד' שרים ונטלו האוצר וברחו. א' נתיישב בדעתו וחזר מעצמו, ב' נתיעץ עם חכם א' ודיבר על לבו מה ראה על ככה וחזר, הג' הגיע למקום שדנין בני אדם על כיוצא בזה וחזר מחמת מורא, ד' לא שב כלל. והמלך לזה שחזר מעצמו נתן לו יותר גדולה, מאחר שנתיישב בטוב שכלו לחזור, מה שאין כן להשני אמר אלו לא מצא חכם שיעצו כך לא היה חוזר, והשלישי שחזר מחמת שראה שדנין לבני אדם מינהו המלך להיות ממונה שם לראות זה הצער, ואמר מורי זה על עצמו וכו' והבן. תולדות יעקב יוסף פרשת צו אות ג'